

ایمنی در پارکهای شهری

چکیده

حوادث اخیر در پارکهای کلان شهرها موجبات نگرانی‌هایی را فراهم کرده است که از دیدگاه اجتماعی بسیار حائز اهمیت بوده و ضرورت دارد مباحث مرتبط با آن را از دیدگاه علمی مورد بررسی مناسب و درخور توجه قرار داد تا بتوان راه‌های مناسب را برای پیشگیری حوادث و افزایش ایمنی در پارکهای شهری بدست آورد.

لازم به یادآوری است که از نظر برنامه‌ریزی اجتماعی اوقات فراغت در شهر و از نظر برنامه‌ریزی و طراحی فضای سبز شهری بعنوان فضایی اجتماعی و مورد نیاز عموم برای رفع احتیاجات تفریحی و بعنوان فضایی برای برخورد و تعامل اجتماعی و پاسخ‌گویی به نیازهای روانی فراغت در شهر، موضوع ایمنی از موارد مهمی است که می‌توانست قبل از بروز حوادث بصورت جدی در حوزه طراحی، اجرا، مدیریت و نگهداری مطرح باشد.

امروزه در جهان مسأله ایمنی در فضاهای عمومی بالاخص پارکهای شهری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و بررسی و تحلیل شرایط موجود و چاره‌جویی‌هایی برای پیشگیری و افزایش ایمنی در فضاهای شهری در دستور کار شهرداری‌ها، مدیریت‌های شهری، مردم و تشکل و نهادهای مدنی، بخش خصوصی در حوزه تولید، اجرا و مدیریت شهری، قرار دارد. بنابراین می‌توان بصورت خلاصه سرفصل‌های مرتبط زیر را بیان نمود:

۱- اهداف طراحی و اجرای فضای سبز شهری بصورت عام و خاص با هدف اصلی طراحی ویژه یک پارک.

۲- عملکردهای متناسب با اهداف

۳- ارزیابی عملکردها از دیدگاه بجا و یا نابجا بودن فعالیت‌های مرتبط با آن و میزان سازگاری عملکردها با هم.

۴- گروه‌های سنی استفاده‌کننده در ارتباط با عملکردها.

۵- برنامه‌ریزی ایمنی و پیشگیری حوادث در رابطه با عملکرد و گروه سنی.

۶- برنامه‌ریزی و طراحی فضاهای درونی پارک با توجه به نیاز دایمی.

۷- خوانایی طراحی پارک.

۸- برنامه‌ریزی امداد در فضای عمومی و بالاخص پارکها.

۹- سرویس‌های امداد.

۱۰- مدیریت مشارکتی و مردمی.

از آنجائیکه مسأله ایمنی در پارک‌ها مقوله‌ای است که به تمامی دست‌اندرکاران فضاهای شهری و استفاده‌کنندگان آنها مرتبط می‌شود، ضرورت دارد برای تعیین نقش و تأثیر عوامل مختلف چه اصلی و چه فرعی را بصورت تفکیک شده و مجزا مورد تجزیه و تحلیل قرار داد و بعد در یک ارتباط سیستمیک آنها را جمع‌بندی نمود.

عوامل مهم و کلیدی در برنامه‌ریزی، طراحی و نگهداری پارکها بصورت ایمن

الف) احساس و ادراک

احساس و ادراک مهمترین وسیله ارتباط انسان با محیط زندگی اطرافش است. فضاهای شهری می‌توانند در ذهن انسان احساس خوب یا بد یا متفاوتی را تداعی نمایند که تأثیر عوامل محیطی بر ذهن انسانی است که در فضا حضور پیدا می‌کند.

ایمنی نیز جزو همین تأثیرات قرار می‌گیرد یعنی که یک پارک و یک فضای عمومی می‌تواند احساس ایمنی را در فرد ایجاد کند زمانیکه دارای ویژگی‌های خاص باشد. و همچنین بسادگی می‌تواند این احساس ایمنی به احساس ناامنی با کوچکترین تغییر بدل شود که خود نیاز به کاوش و تحقیقات زیاد دارد که عمدتاً در حوزه روانشناسی اجتماعی قرار می‌گیرد.

ب) تأثیرات استفاده‌کنندگان

نحوه استفاده از فضاهای پارک و گروه‌های استفاده‌کننده از آن تأثیر زیادی به کل فضای پارک می‌گذارند. مرتبط بودن طراحی فضاها با استفاده‌کنندگان و نیازهای آنان می‌تواند به عملکرد بهینه فضا ختم شود. اغلب اتفاق می‌افتند که نادیده گرفته شدن یک احتیاج مبرم به نوعی استفاده، منجر به استفاده نامناسب از فضاهای دیگر می‌شود که باعث ایجاد سردرگمی در سایر استفاده‌کنندگان از پارک می‌گردد.

ج) طراحی خوانا

اگر پارکی دارای طراحی خوانا و روشن باشد، ایمنی در آن افزایش می‌یابد چون عمدتاً ترس و ناامنی ناشی از سردرگمی در فضاهای ناروشن و پیچیده است که به کاهش قدرت مقابله با حوادث ختم می‌گردد. بنابراین استفاده‌کنندگان از یک پارک باید دارای تصور و دیدی روشن نسبت به کلیت طراحی پارک یا ساختار اصلی آن باشند. ورودی و خروجی‌ها، راههای اصلی و فرعی مراکز خدمات و نیرو از این دست موضوعات می‌باشند.

د) نظارت و کنترل رسمی و غیر رسمی

اصولاً در فضاهایی که زیر نظر و کنترل هستند و افراد مسئول و غیر مسئول در آنها حضور دارند از امنیت بیشتری برخوردار هستند. عمده فعالیت‌های ناشایست و نامناسب در فضاهای خلوت، دور افتاده،

پنهان از دید و دارای مشخصاتی از این نوع اتفاق می‌افتد. به همین خاطر گشت و نگهبانی با لباسی مشخص و با سرعت مناسب (دوچرخه) می‌تواند به نظارت و کنترل فضا کمک نماید و احساس ایمنی را افزایش دهد و همچنین باعث کاهش تمایل به ارتکاب خلاف گردد. استفاده‌کنندگان دائمی و همیشگی می‌توانند بعنوان ناظرین غیر رسمی به کار گرفته شوند.

ه) نور

نور می‌تواند احساس ایمنی در پارک را بر راحتی افزایش دهد هرچند که تنها عامل نور نمی‌تواند منجر به کاهش جرائم گردد ولی بعنوان عامل مهم برای نظارت، درک درست از فضا، حرکت تسهیل شده، ایجاد فضای نامناسب برای جرایم بسیار مؤثر است.

و) قابلیت رؤیت

قابلیت رویت و رویت متقابل به حس ایمنی و ایجاد فضای ایمنی کمک می‌نماید اگر بازدید کنندگان عناصر مختلف در پیش‌رو و سایر بازدیدکنندگان را بتوانند رؤیت کنند تبعاً احساس ایمنی و امنیت واقعی آنها افزایش می‌یابد.

ز) دسترسی فیزیکی

با دسترسی‌های مناسب و مسیرهای خوانا بسوی محدوده‌های مختلف ایمنی حرکت تأمین می‌شود.

نقش طراحی در ایجاد ایمنی در پارکها

طراحی پارک اثر مستقیمی بر احساس استفاده‌کنندگان از پارک نسبت به ایمن بودن آن دارد. به منظور آشکار شدن بیشتر نقش طراحی در ایجاد ایمنی مشخصه‌های مهمی که پارکها را از اماکن امن به مکانهایی خطرناک تبدیل می‌کنند ذیلاً ذکر شده‌اند:

- نور نامناسب و ضعیف
- طرح مبهم
- قابلیت رویت ضعیف
- عدم دسترسی به کمک
- وجود محدوده‌هایی برای اختفا
- محافظت و نگهداری ضعیف
- انزوای فیزیکی و شنوایی
- تخریب

• وجود عناصر و نیروهای غیر ضروری

طراحی جهت ایجاد ایمنی در پارک باید براساس نیاز استفاده‌کنندگان از پارک صورت گیرد بدین گونه که میان استفاده‌کنندگان از پارک و فضاهای موجود، ارتباطی جالب و متنوع را بوجود آورد و تصور مثبتی از پارک در ذهن افراد ایجاد نماید و نیز فرصتهای وقوع جرائم را به حداقل ممکن برساند.

جداسازی در پارکها

در برنامه‌ریزی و طراحی همیشه باید به نظریه «قابلیت رویت^۱» توجه داشته باشیم چرا که این نظریه ما را به برنامه‌ریزی و طراحی نزدیک می‌نماید و فرصت وقوع جنایتها مخصوصا جنایتهای به دور از انظار عموم را کاهش دهد. زیرا همانطور که می‌دانیم مردم در جایی احساس راحتی دارند که اولاً، توسط دیگران دیده شوند ثانیاً، صدایشان هم توسط دیگران شنیده شود (عدم انزوا و جداسازی فیزیکی و شنوایی). ولی لازم به ذکر است که تقریباً دستیابی به این امر در تمام زمانها و در تمامی انواع پارکها امکان‌پذیر نمی‌باشد و نمونه‌بارز آن پارکهای طبیعی هستند که هم از نظر فیزیکی و هم از نظر شنوایی جدا شده‌اند، که البته این جداسازی در ایجاد تنوع در چشم اندازها بسیار مهم می‌باشد به‌طوریکه علفزارهایی با علفهای بلند، بوته‌های ضخیم و بیشه‌زارها نه تنها ترسناک نیستند بلکه وجودشان بسیار ارزشمند می‌باشد. حال معما در این است که چگونه در مناطق طبیعی با روشی برنامه‌ریزی شده می‌توان ترس از جداسازی مناطق را کاهش داد؟ باید گفت که تجربه نشان داده است که در این زمینه هیچ راه حلی وجود ندارد و راه حل هیچ کسی تا به حال کارگزار نبوده است. به منظور ایجاد امنیت بیشتر در پارکها لازم است تا موارد زیر رعایت شوند:

۱) به مسیرهای اصلی موجود در پارک، اطراف پارک و نیز مسیرهای موجود میان پارک و خیابان توجه شود.

۲) در محیطهای طبیعی که مناطق به‌وسیله عناصر طبیعی از یکدیگر جدا شده‌اند، خطراتی را که امکان وقوع آنها وجود دارد تشخیص داده شوند.

۳) علائم راهنمای به‌کار گرفته شده در پارک واضح بوده و علاوه بر آن طرح کلی پارک هم خوانا باشد تا بازدیدکنندگان را مستقیماً به سوی مناطق پرجمعیت پارک هدایت کنند ولی در کنار آن آزادی بازدیدکنندگان را در بازدید از مسیرها و محدوده‌های مورد علاقه‌شان محدود ننماید.

درکنار موارد مذکور لازم است تا موارد زیر هم در طراحی مورد توجه قرار گیرند:

حمایت از فعالیتهای پارک

• آیا طراحی و برنامه‌ریزی پارک براساس محدود کردن استفاده از محدوده‌های مختلف پارک می‌باشد؟

¹ — eyes on the street یا intervisibility

مراقبت‌های غیر رسمی

- آیا پارک‌ها یا حداقل محدوده‌هایی از آنها درخت‌ها و آپارتمانها، مغازه‌ها و ... جهت ایمن نمودن بیشتر پارک قرار گرفته‌اند؟
- آیا طرح مراقبت از پارک به گونه‌ای در نظر گرفته شده است که افراد خاصه و ساکن در اطراف پارک را تشویق به مراقبت و پائیدن از پارک نماید؟

ایجاد تعادل در کاربریهای منفی

- آیا روشی جهت کاهش اثرات منفی و مخرب ناشی از استفاده از زمین‌های پارک و یا زمینهای نزدیک به پارک در نظر گرفته شده است؟

تقویت و تشدید فعالیتها جهت کاهش جداسازی

- آیا فعالیتهای گروهی در میان محدوده‌های مختلف پارک در افزایش مراقبت‌های غیر رسمی نقش دارد؟
- آیا سرویس‌های بهداشتی در کنار محدوده‌های فعالیتها یا ورودی‌های پارک به منظور افزایش ایمنی قرار داده شده‌اند؟

دستیابی به کمک

- آیا تلفن‌های عمومی در مکانهایی قابل رویت جهت کاهش حس انزوا و افزایش حس دستیابی به کمک قرار گرفته‌اند؟

طرح کلی و طراحی خوانا

خوانایی به وضوح و شفافیت محیط برای بیننده اشاره دارد که تحت عنوان درجه قابل فهم محیط معنی شده است. خوانائی در پارک بدین گونه است که استفاده کنندگان از آن قادر به ترسیم طرح واضح و روشنی از آن در ذهن خود داشته باشند. توانایی یافتن مسیربوسیله افراد به ایجاد احساس آرامش در بازدیدکنندگان کمک می‌نماید. برعکس احساس عدم اطمینان و امنیت، فقدان علائم راهنما یا نقاط مرجع همه‌وهمه نشانی از ناخوانایی طرح دارند

به منظور ایجاد طرحی خوانا لازم است که موارد زیر در نظر گرفته شوند:

تقویت خوانایی سایت

- آیا طرح کلی پارک توسط فردی که برای نخستین بار از پارک دیدن می‌کند به آسانی قابل فهم می‌باشد؟

- آیا راههایی جهت دسترسی سهل و آسان به محدوده‌های داخلی و خارجی پارک وجود دارند؟
- آیا گذرگاهها به راههای اصلی متصل می‌شوند؟
- آیا مناطق مهم و اصلی پارک به راحتی قابل رویت می‌باشند؟
- آیا موانع حرکتی برای استفاده بازدیدکنندگان در داخل و اطراف پارک وجود دارد؟
- آیا نورها به دستیابی راحت به مناطق در شب کمک می‌کنند؟

قابلیت رویت و خطوط دید

قابلیت رویت از فاکتورهای بسیار مهم در تقویت احساس امنیت و راحتی استفاده‌کنندگان از پارک می‌باشد. اگر بازدیدکنندگان بتوانند جلو و اطرافشان را ببینند و همچنین توسط دیگران دیده شوند احساس امنیت و آرامش در آنها به میزان قابل ملاحظه‌ای افزایش می‌یابد. خط دید واضح استفاده‌کنندگان از پارک را قادر می‌سازد تا حضور افراد متهاجم و ناخلف را تشخیص دهند.

توانایی دید در داخل و خارج از محدوده پارک تحت عنوان قابلیت نفوذپذیری بصری شناخته می‌شود. وجود درختچه‌ها، حصارها، دیوارها، گوشه‌ها و کنج‌های تیز، ساختمانها و یا سایه‌ها می‌توانند موانعی برای دید یا به عبارتی کاهش دهنده ادراک بصری باشند.

درجه رویت قابل قبول و مناسب براساس مقیاس، عملکرد، شرایط و گروههای استفاده‌کننده از پارک تعیین و مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. معمولاً در پارکهای محله‌ای کوچک و پارکها مرکزی (مرکز شهر) احساس امنیت بیشتر حاصل می‌گردد آنهم به شرطی که فضا به میزان قابل ملاحظه‌ای باز باشد.

در پارکهای بزرگتر وضوح خطوط دید در طول مسیر عبورین و نیز در میان مسیرها و محدوده‌های فعالیت و در طول لبه‌های پارک بسیار مهم می‌باشد. لازم به ذکر است که بدون توجه به اندازه و سایز پارک، ایمنی در درجه اول از محیط اطراف پارک آغاز می‌گردد. اگر محیط اطراف پارک مناسب باشد و افراد قادر به مشاهده فعالیت‌های داخل پارک از خیابانها باشند، تمایل آنها نسبت به ورود به فضای داخلی پارک و استفاده از آن افزایش می‌یابد که معمولاً این امر به وجود لبه فعال و قابل رویت در پارک ارتباط دارد. علاوه بر آن لبه فعال می‌تواند دسترسی گروههای مختلف و یا کسانی که از تحرک و جنب‌وجوش کمتری برخوردارند همچون زنان، کودکان کهنسالان و معلولین را افزایش دهد.

موارد دیگری که باید در نظر گرفته شوند عبارتند از:

۱) ایجاد لبه فعال

- آیا لبه‌های پارک به اندازه کافی باز هستند تا رهگذران بتوانند داخل پارک را ببینند و استفاده‌کنندگان از پارک هم بتوانند نظاره‌گر فضاهای خارج از پارک باشند؟
- آیا حداقل یک فعالیت یا تسهیلاتی در محیط پیرامون پارک جهت ایجاد لبه فعال قابل رویت از خیابان مکانگذاری شده است؟
- آیا فعالیت‌های عصر گاهی و شبانگاهی در محل‌هایی استقرار یافته است تا از نور و روشنایی موجود در خیابان بهره بگیرد؟

۲) ورودی خوانا

- آیا ورودیها برای عابرین پیاده‌ای که به طور اتفاقی از کنار پارک می‌گذرند خوانا هستند؟

۳) تشویق به حفاظت

- آیا میان محدوده‌های فعالی همچون زمین‌های بازی، زمین تنیس و محدوده‌های دیگر پارک خط دید واضحی وجود دارد که به حفاظت منطقه هم کمک نماید؟
- آیا سرویس‌های بهداشتی در کنار محدوده‌های فعال به آسانی قابل رویت می‌باشند؟

۴) توسعه خط دید

- آیا از استفاده دیوارهای محکم، انبارها و وسایل موجود در آنها و یا درختانی که قابلیت رویت را کاهش می‌دهند در طول مسیر اولیه و اصلی اجتناب شده است؟

۵) موانع خط دید در آینده

- آیا گیاهانی که نزدیک به لبه‌های پارک یا در طول مسیر پیاده‌رو و یا در حفاصل میان محدوده‌های فعالیت کاشته شده‌اند در اثر رشدشان در آینده موانعی فرای خط دید ایجاد خواهند کرد؟

دسترسی‌ها و مسیرهای حرکت در پارکها

امنیت پارک‌ها رامی‌توان از طریق ایجاد راههای اضطراری و خروجی فراوان در منطقه تقویت نمود. آنچه که هست که نبود راههای اضطراری و خروجی در مناطق مختلف پارک و نیز کمی ترددها در برخی مناطق می‌باشد که محدوده‌هایی را به‌وجود می‌آورد که می‌تواند در ایجاد شرایطی برای به‌وقوع پیوستن جرائم و نیز اعمال ناپسند مؤثر باشند.

در این زمینه موارد دیگری که باید در نظر گرفته شوند عبارتند از:

۱) مسیر فرعی (کمربندی)

گذرگاههایی که بیشتر تحت تسلط مردان اعم از بزرگسالان یا پسران نوجوان می‌باشند نا امن می‌باشند و این در صورتی است که هیچ راه انحرافی دیگری به آن مسیر در نظر گرفته نشده باشد.

۲) اجتناب از حرکت در مسیرهای اغفال کننده

استفاده‌کنندگان از پارک باید آگاه باشند تا از مسیرهایی حرکت کنند که به تله نیفتند. مسیرهای اغفال کننده محدوده‌هایی هستند که از سه طرف بسته باشند. علاوه بر موارد مذکور فوق، موارد زیر هم باید در نظر گرفته شوند:

دسترسی فیزیکی

- آیا سیستم‌های حرکتی پارک با الگوهای حرکتی خارج از پارک متصل می‌شوند؟

طراحی راههای اصلی

- آیا راههای اصلی داخل پارک به وضوح قابل تشخیص می‌باشند؟
- آیا راههای دسترسی از خارج از پارک به پارک یا بر عکس به وضوح قابل شناسایی و تشخیص هستند؟

مکان راههای اصلی

- آیا استفاده‌کنندگان از پارک مجبور به حرکت به داخل محدوده‌هایی هستند که تحت تسلط گروه‌هایی خاص بوده و مردم را دچار ناراحتی کند؟
- آیا مسیر پیاده و سواره پارک از لحاظ بصری به گونه‌ای می‌باشد که دائماً تحت کنترل و مراقبت باشند؟

استفاده‌های عصرگاهی و شبانگاهی

- آیا راههای طراحی شده از روشنایی کافی جهت استفاده‌های عصرگاهی و شبانگاهی برخوردارند؟
 - آیا فعالیتهای شبانه در پارک به صورت گروهی انجام می‌گیرند؟
 - آیا مسیر عابرین پیاده به سمت مراکز تفریحی پارک از روشنایی خوبی برخوردار است و توسط گیاهان، عوارض طبیعی، ساختارها، علائم و... استتار نشده‌اند؟
- لازم به ذکر است که تمامی راههای اصلی جهت استفاده در تاریکی باید از وضوح کافی برخوردار باشند بدین گونه که روشنایی مناسب و قابلیت دیدعالی داشته باشند تا دائماً تحت کنترل باشند.

میانبرها

- آیا میانبرهایی که از میان مسیرهای اصلی می‌گذرند امکان مراقبت و کنترل کردن مسیرها را افزایش می‌دهند؟

حفاظت (نگهداری)

- آیا لبه‌های ۲ الی ۳ متری علفزارها یا گیاهان کوتاه‌قد مشکلاتی را در حفاظت از مسیر عابرین بوجود می‌آورند و قابلیت دید را هم کاهش می‌دهند؟

نور

از مهمترین عوامل بالابرنده ایمنی در پارکها نور می‌باشد. نور در دسته فاکتورها و عامل کلیدی بالابرنده امنیت در پارکها قرار می‌گیرد چرا که می‌تواند کل پارک را از طریق تأکید بر مسیرهای قدم‌زنی، مناطق اصلی و راههای ورودی و خروجی را روشن کند و ضمناً منجر به استفاده از پارک و لذت بردن از آن در ساعات تاریکی و شب گردد. نور بیشتر به عنوان عامل کاهنده ترس از جنایت مطرح می‌شود از اینرو در نظر گرفتن موارد زیر در افزایش امنیت در پارکها می‌تواند مؤثر باشد:

نوع نور و شدت آن

- آیا انواع نورها و باشدتهای متفاوت به منظور مشخص نمودن محدوده‌ها و مسیرهای اصلی جهت فعالیتهای مختلف و استفاده‌های شبانگه‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرند؟

تقویت فعالیتهای لبه

- آیا نورهای به‌کار گرفته شده در اطراف پارک و لبه‌های آن، مشخصه‌ها و کارکترهای پارک و استفاده از آنها را تقویت می‌کند؟

مکان نور

- آیا نورهای کارگذاشته در پارک به منظور افزایش خطوط دید و تقویت قابلیت دید می‌باشد یا اینکه به‌صورت دل‌بخوایی کارگزاری شده‌اند؟
- آیا نورها در مناطقی جانمایی شده‌اند که مناطق و محدوده‌های اختفای پارک را روشن نمایند؟

هماهنگی نورها

- آیا از کارگذاری نورهای خیره کننده و یا نورهایی که سایه ایجاد می‌نمایند در پارک جلوگیری شده است؟

نور نامناسب

- آیا نورها بجای افزایش احساس ایمنی، منجر به افزایش حس ناامنی می‌شوند؟
- آیا در کنار نورهای پایه بلند از نورهای پایه کوتاه استفاده می‌شود؟

تشویق به استفاده شبانگاهی

- به منظور تقویت استفاده‌های شبانگاهی امکان روشن نمودن زمینهای بازی و زمینهای تنیس در پارک وجود دارد؟

هم ترازى با علائم

- آیا نورها با علائم و جهت نماهای موجود در پارکها هم‌ترازی دارند؟

* براساس استاندارد جامعه استاندارد کانادا، در مسیرهای پیاده‌روی نور باید به گونه‌ای باشد که صورت افراد از ۱۲ تا ۱۵ متری قابل تشخیص باشد. علاوه بر آن نور باید حداقل خیرگی را داشته باشد زیرا نورهای بسیار قوی نامناسب می‌توانند فرصت ارتکاب جرم را افزایش دهند به این دلیل که پلیس و دیگر افراد تنها به مناطق روشن شده متمرکز می‌شوند و از توجه به فعالیت‌های صورت پذیرفته در تاریکی‌ها غافل می‌مانند.

تنوع

پارکهای مورد علاقه معمولاً پارکهایی هستند که در ویژگیهای فیزیکی و دیگر المانهای آن تنوع وجود دارد و منجر به تحریک حواس، لذت‌جویی، علاقه‌مندی می‌گردد. در صورتیکه جهت افزایش امنیت در پارکها بخواهیم برخی از گونه‌های گیاهی پارک را که موانعی برای دید بوجود آورده‌اند حذف کنیم در واقع از تنوع پارک کاسته‌ایم از اینرو لازم است که پارک از نظر فرم، رنگ و بافت عناصر طبیعی متنوع و غنی باشد.

موارد دیگری که در این رابطه باید در نظر گرفته شوند عبارتند از:

محیط فیزیکی متنوع

- آیا در پارکها محیط تنوعی از لحاظ درجه رنگ، بافت، شکل، استفاده و... وجد دارد؟
- آیا استفاده از پارکها د طول سال و در زمانهای مختلف برای بازدیدکنندگان جالب می‌باشد؟

علائم و اطلاعات پارک

علائم از اجزاء بسیار مهم ارتقاء دهنده امنیت پارکها می‌باشند زیرا افراد درجایی از احساس امنیت بیشتری برخوردار هستند که اولاً، بدانند کجا هستند ثانياً، چگونه می‌توانند به محل مورد نظر بروند، از اینرو علائم زمانی سودمندتر هستند که احساس نظم و وضوح را در پارک بوجود آورند.

در مورد علائم بهتر است که به جای تمرکز به پیامهای بازدارنده که با «نباید.....» شروع می‌شود، به‌عنوان ابزاری جهت افزایش حس مالکیت در میان گروههای مختلف استفاده کننده از پارک استفاده شود. لذا به منظور دستیابی به این امر لازم است تا این علائم مثبت، آموزنده و ترغیب کننده استفاده‌کنندگان به لذت‌جویی از پارک باشد.

علائم می‌توانند از طریق بروشورهای اطلاعاتی و علائم راهنما آموزنده بوده و اطلاعاتی در زمینه ایمنی و ایمن نگهداشتن پارکها ارائه دهند.

مکان علائم

- آیا نقشه‌ها در ورود پارکها، محدوده‌های فعالیت و تقاطع گذرگاهها واقع شده‌اند؟
- آیا علائم از خیابانها قابل رویت هستند تا عابرین را ترغیب به استفاده از پارک و آشنا نمودن با طرح کلی پارک و تسهیلات داخلی آن نماید؟

طراحی علائم

- آیا علائم پارک بعنوان گروهی از عناصر هم‌تراز طراحی شده‌اند؟
- آیا علائم به خوبی قابل رویت می‌باشند؟
- آیا علائم جهت‌یابی حداقل از فاصله ۲۰ متری قابل تشخیص می‌باشند؟
- آیا نشانه‌ها یا سمبل‌های گرافیکی استاندارد جهت استفاده افراد بی‌سواد یا کم سواد در نقشه‌خوانی در نظر گرفته شده است؟
- آیا علائم برای معلولین قابل دسترسی می‌باشند؟

مندرجات علائم راهنما و بروشورهای پارک

- آیا علائم یا بروشورها اطلاعاتی همچون ساعات استفاده از پارک، مسافت موجود میان نقاط کلیدی، مکانها، ساعات استفاده از سرویس‌های بهداشتی، مکان تلفن‌ها، اطلاعاتی در مورد چگونگی دسترسی به پارک و پلیس شخصی، سرویس‌های غذاخوری و... درج شده است؟
- آیا در این علائم و بروشورها گزارشاتی در رابطه با مشکلات حفاظتی تخریب و یا دستیابی به امنیت ارائه شده است؟

راههای اصلی

- آیا از علائم راهنما در طول راههای اصلی و حتی راههای فرعی استفاده شده است؟

استفاده شبانگاہی

- آیا جهت روشن نمودن علائم راهنمای در طول شب از نور مناسب استفاده شده است؟

حفاظت

- آیا در محل نصب علائم، موانع دید همچون گیاهان و... وجود دارند؟
- آیا جهت بازیافت برشورها، جعبه ویژه‌ای نصب شده است؟

دستیابی به کمک

تلفن‌های عمومی نقش عمده‌ای را در دسترسی بازدید کنندگان پارک به نیروهای امدادی ایفا می‌نمایند چرا که تلفن تنها وسیله‌ای برای صحبت کردن نیست بلکه بعنوان نمادی از امنیت و ایمنی شناخته می‌شود ضمناً لازم است که به اهمیت وجود مأمورین در پارکها نیز اشاره گردد.

مکانیابی

- آیا تلفن‌ها در مکانهایی که از روشنایی خوبی برخوردارند قرار گرفته‌اند؟

طراحی

- آیا طراحی کیوسک‌های تلفن به‌گونه‌ای می‌باشد که از پرسه‌زنی افراد در آنجا و حتی تخریب آنها جلوگیری کند؟
- آیا تلفن‌ها براساس استانداردها جهت استفاده کودکان و معلولین ساخته شده‌اند؟

کد شناسایی تلفن

- آیا تلفن از کد یا شماره ویژه‌ای جهت ردیابی کیوسک از نظر موقعیت جغرافیایی، در مواقع اضطراری برخوردار است؟

هم‌ترازی تلفن، علائم راهنما و نور

- آیا مکان تلفن‌ها با علائم راهنما و حتی نور بخوبی مشخص شده است؟

تلفن‌های همراه

- آیا امکان تهیه تلفن‌های همراه و یا بی‌سیم برای مأمورین و کارکنان پارک وجود دارد؟ (خصوصاً در محدوده‌های جداسازی شده).

نظارت رسمی

- آیا لباس مأمورین پارک به آسانی قابل تشخیص است؟
- آیا ساعات کارکرد کارکنان پارک اعلام و نصب شده است؟